

het actueele brengen. De regionen der poëzie schijnen zoo eindeloos ver!

Zoo net stond ik voor het open raam. Het regende; de mist was geheel weggetrokken, zoodat de vochtige nacht diepzwart en hoog was. Beneden brandden de lantaarns grel en ongetemperd, in lange dubbele rij langs de zwarte gracht en niemand liep op de natglimmende straat. Ik keek op naar den donkeren hemel en die was eindeloos en leeg. Ik stond rampzalig van verlatenheid tegenover de blinde natuur, als tegenover het lot, dat niet te vermurwen is. Er was geen antwoord en geen troost in de ruimte en het besef van de starre roerloosheid der dingen, van te zijn levend en voelend in het doode overmachtige, dat ons in koortsdroomen beklemt, drong zich weer aan mij op.

Toen kwam plotseling een vlaag van onrust, het hartstochtelijk verlangen om weg te trekken, te zwerven van plaats tot plaats, om te vliegen met wijdgespreide armen; een waanzinnige impuls om met het hoofd langs den muur te schuren of een sterk dier tegen de borst dood te drukken. Aldus eindigde deze dag in wanhoop.

11 November. Ik was gisteravond vroeg naar bed gegaan, met hoofdpijn. Bij de bureu, in een holle kamer achter den dunnen muur rammelde een piano met glasachtig getinkel boven het klossend accompagnement, als van dansende marionetten. Toen kwam onverwacht de smart om den wreeden jammer van de verkommering en verdoling der menschelijke aspiratie. Want wat van de vroolijke vergeten wals, omwoeld met fletse herinneringen, tot mij kwam: het schrale sjofele geluid, gezift door het wandbescho, was, onverklaarbaar genoeg, de klacht der mislukking, der verspilde vermogens, der ontmoediging. Eensklaps herinnerde ik mij, dat ik dit verdriet om de verwezen hulpeloosheid en zielseenzaamheid van ons tastend geslacht reeds als kind had gevoeld, wanneer ik aan de gelijkenis van den Verloren Zoon moest denken door het timbre van de tonen uit een speeldoos.

Ik lag lang te denken over den kindertijd, over de gelukzaligheid van de zomers buiten en de vreeselijke maanden in de stad. Het kwam mij in de gedachten hoe het mij twee jaar geleden is gebeurd, dat ik op een Maartschen middag, doelloos dwalend nabij de troosteloos ruischende zee, een huisje vond, verloren in een schrale vlakte. Vierkant en moedwillig kaal stond het uit den grond. Geen huislook kon er groeien op dat dak. Geen zomerzwaluw had ooit onder die pannen haar nest gebouwd. Voor de heldere ruiten waren de propere gordijnen laag neergelaten en een kamerpot hing omgekeerd op een hekpost te drogen. De omgevende lucht was vol van een wezenloos suizelende, suffe stilte, als bij een ziekbed. De dalende zon scheen recht op den gevel, zoodat geen enkele slagschaduw daarvan de onnoozele effenheid brak en het leek of de poreuze baksteen